

6. Glasovanje birača s tjelesnom manom, nepismenih birača, slijepih birača te birača koji nisu u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto

6.1. Glasovanje uz pomoć druge osobe

Glasovanje se obavlja osobno.

Kada na biračko mjesto pristupi birač koji zbog kakve **tjelesne mane** (sljepoća, slabovidnost, oštećenje gornjih ekstremiteta ili druga oštećenja koja mu onemogućavaju samostalno glasovanje) ili zbog toga što je **nepismen** ne bi mogao samostalno glasovati i na biračko mjesto dođe sa drugom osobom (koja ne smije biti član biračkog odbora), koja je pismena i koja će za njega, po njegovoj ovlasti i uputi popuniti glasački listić, predsjednik biračkog odbora **dozvolit** će takvo glasovanje.

Tog birača, kao i svakog drugog birača koji je pristupio glasovanju na biračkom mjestu, mora se zaokružiti u izvatku iz popisa birača kao dokaz da mu je uručen glasački listić.

Birače koji su glasovali na opisani način, birački odbor dužan je poimenično navesti u odgovarajućim Zapisnicima, ovisno o vrsti izbora na kojima je birač glasovao, pod točkom V. stupac a). Birački odbor upisuje ime i prezime takvog birača u odgovarajući zapisnik neposredno nakon identifikacije birača i utvrđivanja njegova biračkog prava, koristeći osobnu iskaznicu birača, koju zatim uručuje biraču zajedno s glasačkim listićem.

6.2. Glasovanje birača koji nisu u mogućnosti pristupiti biračkom mjestu

6.2.1. Dostava obavijesti biračkom odboru o nemogućnosti pristupa birača biračkom mjestu

Birački odbor omogućit će glasovanje biraču koji zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojanje tjelesnog oštećenja nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto (jer je bolestan kod kuće, osoba s tjelesnom manom ili nepokretna osoba i sl.), ako birač o tome obavijesti nadležno izborno povjerenstvo **najranije tri dana prije dana održavanja izbora ili birački odbor do 12,00 sati na dan održavanja izbora.**

Ako birač, koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto, a izrazi želju glasovati, ne može o tome samostalno obavijestiti nadležno izborno povjerenstvo ili birački odbor, po njegovoj uputi to **može učiniti druga osoba od njegova povjerenja** (npr. član obitelji, susjed i sl.) i to za jednog birača ili za birače-članove jednog kućanstva.

Izborna povjerenstva koje je birač pravovremeno obavijestio da ne može pristupiti na biračko mjesto o tome će dostaviti obavijest predsjedniku ili potpredsjedniku biračkog odbora, zajedno s cjelokupnim izbornim materijalom.

Birački odbor će svakom biraču, koji je o nemogućnosti pristupa biračkom mjestu **pravovremeno** obavijestio izborna povjerenstva, **odnosno na dan izbora do 12:00 sati** birački

odbor, omogućiti glasovanje **na adresi u obuhvatu biračkog mjesta**.

Iznimno, kada je birački odbor na dan provođenja izbora, **ali nakon 12:00 sati** obaviješten da birač koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto želi glasovati ili **ako se povodom pravodobne obavijesti birača** (do 12:00 sati na izborni dan) pojave druge okolnosti zbog kojih bi uredno provođenje izbora na biračkom mjestu bilo dovedeno u pitanje, tom će biraču birački odbor omogućiti glasovanje, **ako birački odbor ocijeni da će se takvo glasovanje moći provesti bez ometanja glasovanja na biračkom mjestu i ako to tehnički uvjeti dopuštaju**.

6.2.2. Postupanje biračkog odbora nakon zaprimanja obavijesti o nemogućnosti pristupa birača biračkom mjestu i glasovanje birača koji ne može pristupiti biračkom mjestu

Radi omogućavanja glasovanja biraču koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto, predsjednik biračkog odbora će:

- provjeriti je li birač za kojeg je zatraženo glasovanje izvan biračkog mjesta upisan u izvadak iz popisa birača i
- odrediti najmanje dva člana biračkog odbora koji će posjetiti birača na adresi u obuhvatu biračkog mjesta i omogućiti mu tajno glasovanje.

S biračkog mjesta potrebno je uzeti **više glasačkih listića od svake vrste izbora**, koji se na tom biračkom mjestu provode i za koje je utvrđeno da birač ima pravo glasovati, kako bi birač mogao nasumično odabrati jedan od više glasačkih listića od svake vrste izbora radi zaštite prava tajnosti glasovanja.

Ako se na biračkom mjestu provodi i izbor zamjenika općinskog načelnika/gradonačelnika i/ili župana iz reda pripadnika određene nacionalne manjine odnosno izbor zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda, a birački odbor, uvidom u izvadak iz popisa birača, za birača koji želi glasovati izvan biračkog mjesta utvrdi da je birač pripadnik takve nacionalne manjine odnosno hrvatskoga naroda, članovi biračkog odbora koji su određeni da ga posjete, obvezno će, u skladu s nacionalnom pripadnosti tog birača, ponijeti i više glasačkih listića za izbor zamjenika općinskog načelnika/gradonačelnika i/ili župana iz reda pripadnika te nacionalne manjine odnosno za izbor zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.

Biraču, koji ima pravo glasovati za izbor zamjenika općinskog načelnika/gradonačelnika i/ili župana iz reda pripadnika nacionalne manjine kojoj manjini taj birač i pripada, odnosno biraču koji ima pravo glasovati za zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda, birački odbor će **na traženje birača** predati glasački listić za izbor zamjenika općinskog načelnika/gradonačelnika i/ili župana iz reda pripadnika nacionalne manjine odnosno za izbor zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.

Ako birač, koji glasuje izvan biračkog mjesta, **ne želi glasovati na svim vrstama izbora** koji se provode na biračkom mjestu kojemu pripada prema svome prebivalištu i za koje je utvrđeno da ima pravo glasovati, birački odbor će glasački listić/glasačke listiće za izbor/izbore na kojem/kojima birač nije iskoristio pravo glasa, vratiti među neupotrijebljene listiće.

Nakon glasovanja, birač će sam najmanje jednom presaviti glasački listić (tako da se radi zaštite prava tajnosti glasovanja ne vidi kako je birač popunio glasački listić), staviti ga u zasebnu omotnicu i zatvoriti je u prisutnosti članova biračkog odbora.

Na omotnice s glasačkim listićima birački odbor će upisati za koju je vrstu izbora birač glasovao.

6.2.3. Postupanje biračkog odbora nakon povratka na biračko mjesto

Odmah po povratku na biračko mjesto članova biračkog odbora koji su omogućili biraču da glasuje izvan biračkog mjesta, potrebno je u izvratku iz popisa birača zaokružiti redni broj ispred imena i prezimena birača koji je glasovao na opisani način, i to u odgovarajućem izvratku iz popisa birača, ovisno o tome na kojim vrstama izbora je birač glasovao.

Nakon toga, član biračkog odbora predat će omotnicu predsjedniku biračkog odbora koji će izvaditi presavijeni glasački listić iz svake omotnice i odmah, bez pregledavanja, presavijeni glasački listić ubaciti u odgovarajuću glasačku kutiju, a preostale neupotrijebljene glasačke listiće će priložiti uz ostale neupotrijebljene glasačke listiće za pojedinu vrstu izbora na tom biračkom mjestu.

Birače koji su glasovali na opisani način izvan biračkog mjesta, birački odbor će poimenično navesti u odgovarajućim Zapisnicima, ovisno o vrsti izbora na kojima je birač glasovao, pod točkom V. stupac b).

6.2.4. Evidencija izlazaka članova biračkih odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta

Kako bi se osigurala kontrola izlazaka članova biračkog odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta te ukupnog broja preuzetih i vraćenih glasačkih listića, predsjednik biračkog odbora dužan je osigurati vođenje evidencije izlazaka članova biračkog odbora sukladno obrascu evidencije koji će biti dostavljen u izbornom materijalu (vidjeti Prilog 3. Podsjetnika).

Navedeni obrazac dužni su čitko ispuniti i potpisati članovi biračkog odbora koji su proveli postupak glasovanja birača izvan biračkog mjesta.

6.3. Glasovanje birača ispred biračkog mjesta

Kada biračko mjesto, pored svih nastojanja da se osigura pristupačnost osobama s tjelesnom manom, ne zadovoljava zahtjeve pristupačnosti osobama s tjelesnom manom, a birač - osoba s tjelesnom manom dođe ispred biračkog mjesta i izrazi želju glasovati, predsjednik biračkog odbora odredit će dva člana biračkog odbora i uputiti ih da ispred biračkog mjesta omoguće biraču - osobi s tjelesnom manom glasovanje.

Birački odbor će tom biraču omogućiti glasovanje na način opisan u točki 6.2.2., a nakon glasovanja birača birački odbor će postupiti na način opisan u točki 6.2.3. ovog Podsjetnika.

Birače koji su glasovali na opisani način ispred biračkog mjesta, birački odbor će poimenično navesti u odgovarajućim Zapisnicima ovisno o vrsti izbora na kojima je birač glasovao, pod točkom V. stupac b).

POGLEDAJTE CIJELI TEKST PODSJETNIKA ZA RAD BIRAČKIH ODBORA!

